

فارسی پنجم

درس شانزدهم

قیدهای زمان، مکان، حالت

قید زمان : زمان انجام فعل را نشان می دهد و در جواب پرسش « کی » می آید.

از همان روزهای نخستین، حسین به خواندن و نوشتن رو آورد.

قید مکان : نشان دهنده ی مکان یا جهت انجام گرفتن فعل می باشد و در جواب پرسش « کجا »

می آید : زهرا برخاست و نگاهی به بیرون انداخت.

قید حالت : وضعیت ظاهری و روانی نهاد را هنگام انجام کار نشان می دهد و در جواب پرسش

« چگونه » می آید. مثال : طبیب حیرت زده به چهره ی حسین نگریست.

چگونه قید را در جمله تشخیص دهیم :

مهم ترین راه شناخت قید، برداشتن یا حذف آن از جمله است که با حذف آن، معنی جمله تغییر

نمی کند. مثال : پزشک با روی گشاده پاسخ داد. ← پزشک پاسخ داد.

قیدحالت

نکته هایی در مورد شعر چشمه و سنگ

الف) گاهی شاعر و نویسنده، برای رعایت آهنگ و وزن شعر یا جلوگیری از تکرار، فعل یک جمله را حذف می کند و ما از روی فعل قبلی یا مفهوم جمله ها، آن را می فهمیم. مثال :

برو کارگر باش و امیدوار {باش}. ← فعل دوم حذف شده است.

زدش سیلی و گفت: « دور ای پسر! » ← فعل «شو» یا «بشو» حذف شده است.

ب) گاهی در یک ترکیب موصوف و صفت، جای صفت و اسم عوض می شود و صفت پیش از اسم می آید که در این صورت - یا ی بین موصوف و صفت دیگر نمی آید و ترکیب جدید، یک کلمه ی غیر ساده حساب می شود. مثال :

گران سنگ : سنگ درشت و سنگین / تیره دل : سیاه دل

<u>سنگ</u>	←	<u>گران</u>	<u>سنگ</u>	<u>دل</u>	←	<u>تیره</u>	<u>دل</u>
اسم		صفت	اسم	اسم		صفت	اسم